

تعیین ایمونوژن‌های هلیکوباکترپیلوری با الکتروفورز دویعدی و وسترن بلات

الهام ادهم فومنی^۱، دکتر علی مصطفایی^۲، دکتر مصطفی رضایی طاویرانی^۳، دکتر سید جعفر نوابی^۴، شهرام پروانه^۵

نویسنده‌ی مسئول: کرمانشاه، مرکز تحقیقات بیولوژی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی amostafaie@kums.ac.ir

دریافت: ۸۶/۱۰/۳۰ پذیرش: ۸۷/۳/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: هلیکوباکترپیلوری از شایع‌ترین باکتری‌های بیماری‌زا در انسان است که معمولاً در معده مستقر می‌شود. این باکتری به عنوان عامل التهاب و زخم معده و دوازده و در مواردی سرطان معده شناخته شده است. بعضی از آنتی‌ژن‌های هلیکوباکترپیلوری که توسط سیستم دفاعی میزبان شناخته می‌شوند، از نامزد‌های مورد استفاده در تعیین سویه‌ی باکتری، تشخیص بیماری یا تهییه واکسن علیه آن محسوب می‌شوند. این مطالعه به هدف شناسایی ایمونوژن‌های هلیکوباکترپیلوری در سه گروه از بیماران مبتلا به التهاب، زخم و سرطان معده انجام گرفت.

روش پرسی: هلیکوباکترپیلوری از نمونه‌ی بیوپسی بیماران مبتلا به التهاب (۱۳ نفر)، زخم معده (۴ نفر) و سرطان معده (۳ نفر) جدا و کشت داده شد. پروتئین‌های پیکره‌ی باکتری با کمک لیزوزیم، اوره و دترجنت چیس، استخراج و به روش الکتروفورز دویعدی تکیک شدند. بعد اول الکتروفورز دویعدی شامل ایزوکتریک فوکوسیگ به روش آبگیری مجدد و بعد دوم شامل SDS-PAGE بود. بعد از الکتروفورز دویعدی، پروتئین‌ها به غشای PVDF منتقل و واکنش آن‌ها با ایمونوگلوبولین‌تخلیص شده از سرم هر گروه از بیماران مبتلا به التهاب، زخم و سرطان معده با روش ایمنوبالاتینگ بررسی شد.

یافته‌ها: الگوی الکتروفورز دویعدی هلیکوباکترپیلوری در این مطالعه نشان داد که اغلب پروتئین‌های این باکتری در دامنه‌ی وزنی ۱۰ تا ۱۰۰ کیلوالتونی و محلوده‌ی $pH=3.5-4.5$ قرار دارند. در این الگو ۶ تا ۷ پروتئین پرمقدار که بعضی به صورت گروه چندتایی بودند، قابل تشخیص بود. در ایمنوبالاتینگ، مجموعه‌ای از پروتئین‌ها با اوزان حدود ۱۰۰، ۹۶، ۹۲، ۸۵ تا ۹۰، ۸۰، ۷۰، ۶۰، ۳۰، ۲۰، ۱۸، ۱۴، ۱۰ و ۱۰ کیلوالتون با نقاط ایزوکتریک متفاوت با انواعی از سرم‌ها واکنش نشان دادند. گروه ۶ تا ۵ پروتئینی با وزن حدود ۱۰۰ کیلوالتون و pH های متفاوت از ۴/۵ تا ۵/۵، گروه پروتئین ۶ تایی با وزن حدود ۹۶ کیلوالتون و $pH=3.5-4$ ، پروتئین‌های ۱۰ و ۱۸ کیلوالتون با هر سه سرم واکنش دادند. پروتئین‌های ۱۰۲ و ۹۰ کیلوالتونی با سرم بیماران زخم معده واکنشی نداشتند. پروتئین ۳۰ کیلوالتونی فقط با سرم بیماران سرطان معده و پروتئین ۱۸ کیلوالتونی فقط با سرم بیماران مبتلا به التهاب معده واکنش دادند.

نتیجه‌گیری: پروتئین‌های با اوزان ۱۰۰، ۹۶، ۹۲، ۸۵ و ۱۸ کیلوالتون که با سرم هر سه گروه از بیماران واکنش دادند، می‌توانند به عنوان نامزد تشخیص طبی مطرح و مورد مطالعه بیشتر قرار گیرند. پروتئین ۳۰ کیلوالتونی که فقط با سرم بیماران سرطان معده و پروتئین ۱۸ کیلوالتونی که فقط با سرم بیماران زخم و سرطان معده الگوی آنتی‌ژنی دو دسته از بیماران مانظر قرار گیرند. به علاوه نتایج نشان داد که آنتی‌سرم بیماران زخم و سرطان معده آنتی‌ژنی نسبتاً مشابهی را در مقایسه با بیماران التهاب معده شناسایی می‌کند که به نظر می‌رسد در شناخت آنتی‌ژن‌های مسؤول بیماری‌زا و یا تعیین سویه‌ی باکتری مفید است.

وازگان کلیدی: هلیکوباکترپیلوری، الکتروفورز دویعدی، ایمنوبالات، ایمونوژن

۱- کارشناس ارشد سلولی مولکولی، گروه بیولوژی، دانشگاه خاتم

۲- دکترای ایمونولوژی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، مرکز تحقیقات بیولوژی پزشکی

۳- دکترای بیوفیزیک، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۴- متخصص داخلي، استادیار دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۵- کارشناس آزمایشگاه، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، مرکز تحقیقات بیولوژی پزشکی